

RĪGAS VĒSTURISKĀ CENTRA SAGLABĀŠANAS UN ATTĪSTĪBAS PADOME

2013. gada 9.oktobrī

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā (VKPAI) Rīgā, Pils ielā 22 – 105

211. sēdes PROTOKOLS

Sēdē piedalās: Padomes locekļi: J.Asaris, I.Staša – Šaršūne, I.Tapiņa, D.Baltiņa, J.Dambis, J.Zilgalvis; Nepiedalās: A.Lapiņš (viedoklis un balsojums iesniegts rakstiski), A.Cinis, A.Kronbergs, I.Purmale
Konsultanti:
V.Cielava – jurists
G.Princis – Rīgas pilsētas arhitekts
V.Brūzis – Rīgas pilsētas būvvalde
Projektu pārstāvji:
I.Murāne, G.Graudiņš - Ēkas rekonstrukcijas priekšlikums Aristīda Briāna ielā 13
A.Streļins, D.Kalvāne - Daudzfunkcionālais biroju centrs „New Hanza City”, Pulkveža Brieža ielā 24 tehniskā projekta risinājums un vizuālās ietekmes analīze
A.Čiževskis, J.Viziņš - Rekonstrukcijas projekta priekšlikums Rūpniecības ielā 11;
K.Rukuts - Dzīvojamās ēkas lit.001 rekonstrukcija un jaunbūve Rīgā, Dzirnau ielā 25 un 27

Sēdi vada: D.Baltiņa
Sēdi protokolē: B.Mūrniece
Sēdi atklāj: 15.00

1.

Padomes 211. sēdes darba kārtība (Pielikums nr. 1.)

J.Dambis ierosina papildināt darba kārtību ar diviem informatīviem jautājumiem: par Ēkas Rīgā, Brīvības ielā 61 fasādes krāsojumu 2014.gada kultūras pasākumu laikā, kā arī par situāciju Latvijas Nacionālajā mākslas muzejā. Padome apstiprina sēdes darba kārtību ar izmaiņām. B.Mūrniece informē, ka A.Lapiņš savu viedokli un balsojumu ir iesniedzis rakstiski.

2.

Padomes 212. sēde

Padome nolēmj 212. sēdi sasaukt 2013.gada 23.oktobrī plkst. 15.00.

3.

Ēkas Bruņinieku ielā 76 rekonstrukcijas arhitektoniskā risinājuma mets; Iesniedzējs: SIA „AR.4”

Ziņo: B.Mūrniece iepazīstina Padomi ar projektētāju sagatavoto prezentāciju ar brandmūru risinājumiem. V.Brūzis informē par iemesliem, kāpēc Būvvalde lūgusi jautājumu virzīt izvērtēšanai Padomē – ēkai ir noteikta kultūrvēsturiski vērtīga fasāde, kuras risinājumi būtu vēl izstrādājami.

Padomes locekļi izsakās par risinājumu:

J.Dambis: Būvvaldes paustās bažas par pretuguns mūra iekļaušanos ielas ainavā ir pamatotas. Ierosina Padomei aicināt projektētāju ar arhitektoniskiem (ne reklāmas) paņēmieniem padarīt to pilsētvides kvalitātēm atbilstošāku, lēmuma galīgo pieņemšanu uzticot skanojošajām institūcijām (Būvvaldei un VKPAI).

I.Staša – Šaršūne: nepieciešams izvērtēt, vai trešā un ceturtnā stāva arhitektoniskais risinājums ar izvirzītajiem logiem atbilst normām.

G.Princis: piedāvātais risinājums nav pieņemams, tā īstenošana šobrīd nav pieļaujama.

I.Tapiņa: uzskata, ka iespējams, jāmaina viss apjoma risinājums.

D.Baltiņa: piedāvātais apjoms ir pārāk liels un esošo apbūvi nomācošs. Tiek mainīts esošās koka ēkas konteksts. Konkrētais risinājums nav pieņemams.

A.Lapiņš*: - ēka labi "ierakstās" ielas perspektīvā, kaut arī pretskatā izskatās par lielu.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt iesniegtos ēkas Bruņinieku ielā 76 rekonstrukcijas (pretuguns mūra) risinājumu priekšlikumus.

Par – 1: A.Lapiņš;

Pret – 6: J.Asaris, I.Staša – Šaršūne, I.Tapiņa, D.Baltiņa, J.Dambis, J.Zilgalvis;

Atturas:0;

Padomes lēmums: neatbalstīt iesniegtos ēkas Bruņinieku ielā 76 rekonstrukcijas (pretuguns mūra) risinājumu priekšlikumus.

4.

Ēkas rekonstrukcijas priekšlikums Aristīda Briāna ielā 13; Iesniedzējs: SIA „Skonto Būve”.

Ziņo: V.Brūzis informē, ka jautājums izvērtēšanai iesniegts pēc Būvvaldes lūguma, ņemot vērā, ka ēka ir kultūrvēsturiski vērtīga. G.Graudiņš informē par projekta ieceri.

Padomes locekļi izsakās par risinājumu:

A.Lapiņš*: - pauž bažas, vai Rīgas vēsturiskajā centrā ir pieļaujams lokveida jumts. Gala skatā no DR tas dūmeņu izvietojuma dēļ izskatās asimetrisks.

J.Dambis: ēkas tēls un arhitektūra atbilst iestādes raksturam.

G.Princis: ēkas apjoms un kopējais risinājums pieņemams – skaidra un saprotama koncepcija. Runājot par piedāvāto ēkas pieejamības risinājumu cilvēkiem ar kustību traucējumiem, nākotnes arhitektūra pieprasa, lai tas maksimāli tiek veidots bez tehniskiem palīgīdzekļiem. Vide jāpadara pēc iespējas pieejamāka un draudzīgāka ikvienam.

I.Tapiņa: kopumā apjomu risinājumi ir atbalstāmi. Pozitīvi, ka autori risinājuši žoga metāla versiju.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt iesniegto ēkas Aristīda Briāna ielā 13 rekonstrukcijas priekšlikumu, aicinot pārdomāt ēkas pieejamības risinājumus, lai nākotnē tie būtu vienkāršāki bez tehniskiem palīgīdzekļiem.

Par – 6: J.Asaris, I.Staša – Šaršūne, I.Tapiņa, A.Lapiņš J.Dambis, J.Zilgalvis;

Pret – 0;

Atturas -1: D.Baltiņa

Padomes lēmums: atbalstīt iesniegto ēkas Aristīda Briāna ielā 13 rekonstrukcijas priekšlikumu, aicinot pārdomāt ēkas pieejamības risinājumus, lai nākotnē tie būtu vienkāršāki bez tehniskiem palīg līdzekļiem.

5.

Zemes gabalu sadale R.Vāgnera ielā 14 (kadastra nr. 0100 002 0029);

lesniedzējs: Rīgas pilsētas būvvalde

Ziņo: V.Brūzis informē par jautājuma izvērtēšanas nepieciešamību.

Padomes locekļi izsakās par risinājumu:

A.Lapiņš*: īpašnieks 2/29 gruntsgabalam ir bijis Smilškalns, paskaidrojuma rakstā ir cita versija. Piedāvātais dalījums uzrādīts citā vietā, kā vēsturiskajā plānā, tas iezīmēts Smilškalna īpašumam pa vidu.

I.Staša – Šaršūne: var piekrist zemes gabalu sadalīšanai, bet ar nosacījumu, ka vienlaikus jārisina arī ēkas sadales jautājums.

J.Dambis: pamatojums zemes gabalu sadalīšanai ir loģiskāks, nekā citkārt. Tomēr ir notikušas izmaiņas plānojuma struktūrā, un mēs cenšamies saglabāt pirmskara situāciju. Šajā gadījumā ir pārāgri pieņemt lēmumu, jo atdalīšana vēl nav notikusi būvnieciski.

D.Baltiņa: pirms noskaidrots īpašnieka nodoms rīcībai ar uz tiem esošajām ēkām zemes sadalīšana ir pārāgra.

Padome balso par lēmumu: piekrist iesniegtajai zemes gabalu R.Vāgnera ielā 14 sadalīšanas iecerei.

Par – 2: J.Zilgalvis, I.Tapiņa;

Pret – 1: D.Baltiņa;

Atturas – 4: A.Lapiņš, I.Staša – Šaršūne, J.Asaris, J.Dambis

Padomes lēmums: Nepiekrist iesniegtajai zemes gabalu R.Vāgnera ielā 14 sadalīšanas iecerei.

6.

Daudzfunkcionālā biroju centra „New Hanza City” Pulkveža Brieža ielā 24 tehniskā projekta risinājums un vizuālās ietekmes analīze; lesniedzējs SIA „CI Project Management”.

Ziņo: D.Kalvāne informē par iesniegto risinājumu.

Padomes locekļi izsakās par risinājumu:

A.Lapiņš*: vizuālā kopskata analīze veikta tikai attiecībā pret pašu ēku, nevis attiecībā pret apkārtējo apbūvi. Fasādē A, kas veidota ar atsauci uz vēsturisko arhitektūru, mezglā norādītas ārējās žalūzijas, kas var izmainīt logu izskatu. Siluets skatupunktā 05 (pāri Daugavai), nav pārāk izteismīgs. Nav veikta analīze no citiem skatupunktiem, kur šī ēka būs redzama, piemēram, kopā ar Rietumu bankas ēku.

J.Dambis: Piedāvātie apjomi, iespējams, būs uztverami, braucot gan pa Dzelzceļa tiltu, gan Salu tiltu. Ja iecerēti masīvi augstāki apjomi, mums jābūt pārliecinātiem par to vizuālo ietekmi uz kultūrvēsturisko vidi visiem iespējamiem skatupunktiem. Tik nozīmīgai būvniecībai un tik augstai ēkai nepieciešama pilnīgāka un nopietnāka vizuālās ietekmes analīze. Arī izmēri iesniegtajā grafiskajā materiālā ir ļoti grūti saskatāmi.

I.Staša – Šaršūne: būtu bijis nepieciešams veikt kvalitatīvu vizuālo analīzi no visiem skatu punktiem.

I.Tapiņa: vizuālajā analīzē ir jāparāda arī visa plānotā kompleksa konteksts pilsētā, ne tikai projekta pirmā kārta.

G.Princis: šis projekts ir iesniegts arī pilsētas arhitekta birojā, kur šobrīd tiek vērtēta tā iekļaušanās vides kontekstā. Pilsētas arhitekta birojs sniegs savu vērtējumu un rekomendācijas.

D.Baltiņa: skatu analīze nepieciešama arī no tuviem skatupunktiem, piemēram, Ausekļa ielas. Neuzskata, ka ir jābūvē maksimālais atļautais apjoms.

Padome atliek lēmuma pieņemšanu un aicina iesniedzēju sagatavot visaptverošu un pilnīgu vizuālas ietekmes analīzi no dažādiem (tuviem un tāliem) skatupunktiem.

7.

Dzīvojamās ēkas lit.001 rekonstrukcija un jaunbūve Rīgā, Dzirnau ielā 25 un 27; Iesniedzējs: SIA „Arhitekta K.Rukuta birojs”

Ziņo: K.Rukuts informē par projekta precizējumiem kopš iepriekšējās projekta izvērtēšanas.

Padomes locekļi izsakās par risinājumu:

J.Zilgalvis: atbalsta piedāvāto risinājumu

J.Dambis: ēku savienošo mezglu arhitektoniski var atrisināt arī nākamajās projektēšanas stadijās. Lielākā problēma ir tas, ka ir divi atsevišķi zemes gabali, bet telpiski nav uztverams, ka tās ir divas ēkas. Šobrīd mēs to uztveram kā vienu ēku. Līdz ar to uzskata, ka piedāvātais risinājums neiekļaujas tradicionālajā pilsētvidē.

I.Tapiņa: divi apjomi iepriekšējos risinājumos bija nolasāmi vairāk. Šobrīd tā atkal ir kā viena liela māja.

G.Princis: progress projektēšanas darbā ir pamanāms. Piekrīt koncepcijai par abu ēku apjomu atšķirībām. Vēsturiskās ēkas restorāna grīdas līmenis ir augstāks nekā viesnīcas ieejas līmenis, savienojums šobrīd nešķiet pilnībā atrisināts.

J.Asaris: šobrīd ir skaidrs, ka iesniegto projektu nevaram atbalstīt pilnībā, tomēr uzskata, ka Padomei jāsniedz kopējais viedoklis turpmākajam darbam.

I.Staša - Šaršūne: gala fasādes savienojums kļuvis neuzkrītošāks, kas ir vērtējams pozitīvi. Pilnīgu atbalstu šeit šobrīd saņemt nevarēs, tāpēc aicina turpināt projektēšanas darbu.

D.Baltiņa: divu ēku savienojums nav nepieciešams. Restorāns atsevišķā ēka viesnīcai būtu tikai ieguvums. Aicina saglabāt ēkas kā divas dažādas būves bez savienojuma. Risinājumu meklējumi jāturpina. Pozitīvi vērtē risinājumu, kā iebraukt iekšpagalmā.

V.Brūzis: problemātisks ir ēku savienošanas mezgls.

K.Rukuts: ēku bloķēšanās ir viesnīcu ekspertu ieteikums.

Padome balso par lēmumu: Padome aicina iesniedzēju turpmākajā projektēšanas darbā ņemt vērā Padomes sēdēs paustos ieteikumus. Galīgo risinājumu pēc atbildīgo institūciju izvērtējuma iesniegt izvērtēšanai Padomē. Īpašu uzmanību pievērst ēku fasāžu risinājumiem, veidam, kā apjomi iekļaujas konkrētajos zemes gabalos un apkārtējā kultūrvēsturiskajā vidē, kā arī esošās kultūrvēsturiski vērtīgās ēkas un jaunbūves savienojuma risinājumiem. Ēku savienojums principā ir pieļaujams, ja tas iekļaujas un respektē apkārtējo kultūrvēsturisko vidi.

Par - 6: J. Asaris, I.Staša – Šaršūne, I.Tapiņa, D.Baltiņa, J.Dambis, J.Zilgalvis;

Pret – 0;

Atturas -1: A.Lapiņš

Padomes lēmums: Padome aicina iesniedzēju turpmākajā projektēšanas darbā ņemt vērā Padomes sēdēs paustos ieteikumus. Galīgo risinājumu pēc atbildīgo institūciju izvērtējuma iesniegt izvērtēšanai Padomē. Īpašu uzmanību pievērst ēku fasāžu risinājumiem, veidam, kā apjomi iekļaujas konkrētajos zemes gabalos un apkārtējā kultūrvēsturiskajā vidē, kā arī esošās kultūrvēsturiski vērtīgās ēkas un jaunbūves savienojuma risinājumiem. Ēku savienojums principā ir pieļaujams, ja tas iekļaujas un respektē apkārtējo kultūrvēsturisko vidi.

8.

Rekonstrukcijas projekta priekšlikums Rūpniecības ielā 11; Iesniedzējs: SIA „Rūpniecības 11”.

Ziņo: A.Čiževskis un J.Viziņš informē par ieceri.

A.Lapiņš*: - ēka ir vietējas nozīmes arhitektūras piemineklis, tādēļ jumta pārbūve pagalma pusē, manuprāt, būtu iespējama. Izskatīšanai iesniegtajā materiālā nav paskaidrojuma raksta, nav ģenplāna, nav veikta analīze no skatupunktiem. Pēc pieejamajiem rasējumiem izskatās, ka jumts tiek pacelts mehāniski, nerespektējot ēkas galvenās fasādes arhitektūru.

J.Dambis: Likums Par kultūras pieminekļu aizsardzību pieļauj kultūras pieminekļa pārveidošanu tikai gadījumos, ja tā ir vienīgā iespēja, kā saglabāt šo pieminekli un ja nepazeminās tā kultūrvēsturiskā vērtība. Pašreizēja argumentācija nesniedz pārliecību, ka paredzētā rekonstrukcija būs piemineklim ieguvums. Drīzāk – cietīs tā oriģinālā substance un autentiskums. Pārveidojumi nav pieļaujami. Arī tā saucamās „melnās kāpnes” ir kultūrvēsturiska vērtība.

J.Asaris: informē, ka VKPAI šo ieceri ir noraidījusi.

I.Tapiņa: argumentācija pieminekļa pārveidošanai šobrīd nav pārliecinoša.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt iesniegto rekonstrukcijas projekta priekšlikumu ēkai Rūpniecības ielā 11

Par – 0;

Pret – 6: J. Asaris, I.Staša – Šaršūne, I.Tapiņa, D.Baltiņa, J.Dambis, J.Zilgalvis;

Atturas – 1:A.Lapiņš

Padomes lēmums: neatbalstīt iesniegto rekonstrukcijas projekta priekšlikumu ēkai Rūpniecības ielā 11

9.

Ēkas Rīgā, Stabu ielā 61 fasādes krāsojums;

J.Dambis informē par nodibinājuma Rīga 2014 ieceri Eiropas kultūras galvaspilsētas projekta ietvaros veikt ēkas Rīgā, Brīvības ielā 61 fasādes pārkrāsošanu. „Stūra mājas” kopējo konceptu un vizuālo tēlu ir izstrādājis Kristaps Ģelzis un SIA „INDIE”, ir uzsākta sadarbība ar ēkas īpašnieku VAS „Valsts nekustamie īpašumi”. VKPAI šo ieceri ir atbalstījusi ar nosacījumiem. Uzskata, ka ir svarīgi, lai šai ēkai tiek atrasta funkcija un lietojums. Rīgā šī ir vienīgā ēka ar tik lielu nemateriālā mantojuma slodzi.

G.Princis: Pauž bažas par sabiedrības iespējamo reakciju, kā arī to, vai kāds būs atbildīgs, ka šāds krāsojums nepaliek uz pieciem gadiem. Norāda uz precedentu risku. Iespējams, kāds cits nākotnē varētu velēties līdzīgas izpausmes.

D.Baltiņa: nepieciešams ļoti spēcīgs vēsturnieku skaidrojums, lai tā nekļūtu vienīgi par mākslinieka ambīciju.

I.Tapiņa: lielākais risks ir tas, ka nav noteikts gala termiņš. Ēkai ir jāmeklē risinājums, ir labi, ka tā tiek izmantota.

Nemot vērā, ka jautājums ir informatīvs, Padome lēmumu nepieņem.

J.Dambis: Latvijas Nacionālā mākslas muzeja ēkas rekonstrukcijas ieceres Padome ir izvērtējusi vairakkārt – 141.sēdē 2010.gada 21.aprīlī, 153.sēdē 2010.gada 22.decembrī, kā arī 158.sēdē 2011.gada 30.martā. Daudz ir diskutēts par pazemes risinājumiem un to iespējamo ietekmi uz vēsturisko ēku. VKPAI 2013.gada 8.oktobrī apsekoja objektu un konstatēja, ka VKPAI paustās bažas ir papildījušas – ēkā parādījušas plaisas, kas liecina par ēkas deformāciju. Būvnieki darbus ir apturējuši, jo tehniskā stāvokļa dēļ tos nav iespējams turpināt. Viss liecina, ka projekts ir nekvalitatīvs, nav pietiekami pārdomāti risinājumi. VKPAI ir nosūtījusi vēstuli iesaistītajām institūcijām, kas prasa nekavējoties precīzi definēt deformāciju cēloņus, veikt to analīzi, kā arī iesniegt izvērtēšanai iespējamus tehniskos risinājumus draudu novēršanai. Ņemot vērā Padomes kompetenci, rosina aicināt projektētājus, būvniekus un rekonstrukcijas pasūtītāju uz nākamo RVC SAP sēdi.

Padome nolemj nākamās sēdes darba kārtībā iekļaut jautājumu par Latvijas Nacionālā mākslas muzeja rekonstrukcijas projekta gaitu, uz sēdi aicinot projekta pasūtītāja, projektētāja, kā arī būvnieka pārstāvjus.

Sēdi slēdz: 17.30

Sēdi vadīja:

D.Baltiņa

Sēdē piedalījās:

J. Asaris

J.Dambis

A.Lapiņš*

I.Staša-Šaršūne

I.Tapiņa

J.Zilgalvis

Protokolēja:

B.Mūmiece